

Samuël Mills : eene proeve, wat één jongeling kan tot stand brengen.

<https://hdl.handle.net/1874/355730>

gec.

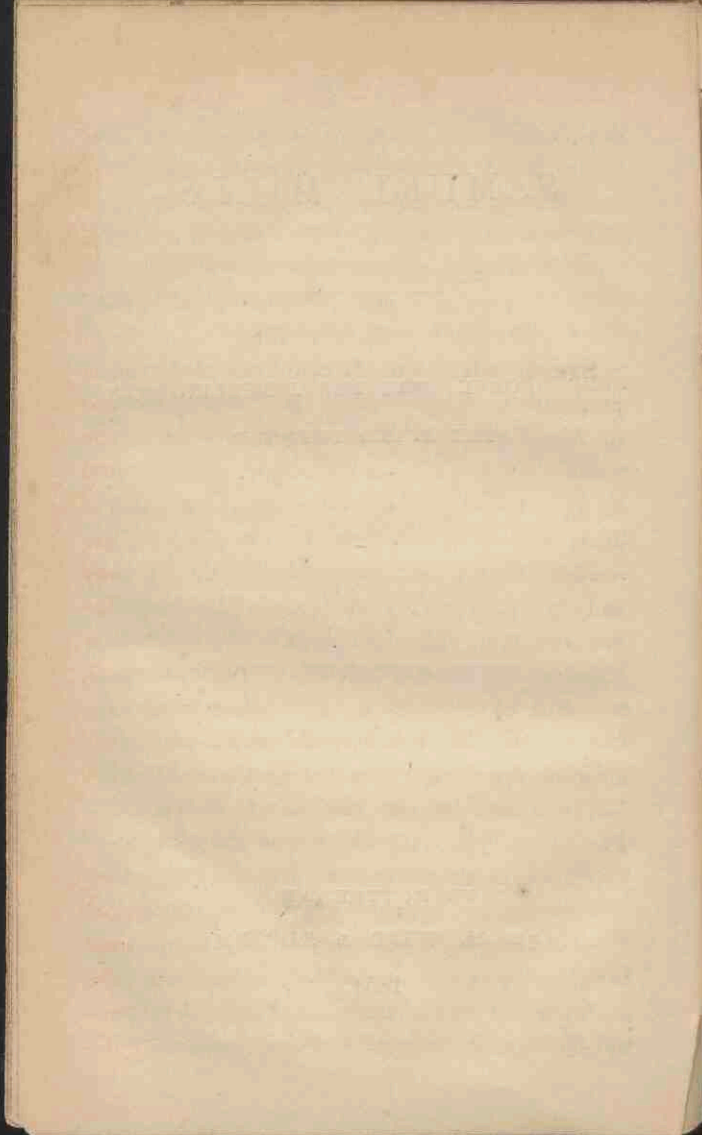
(7)

SAMUËL MILLS.

EENE PROEVE, WAT ÉÉN JONGELING KAN
TOT STAND BRENGEN.

TE ROTTERDAM,
BIJ M. WIJT & ZONEN.
1851.

[101]

SAMUEL MILLS was de zoon van een' vromen predikant te *Torrington*, in den Staat *Connecticut* in *Noord-Amerika*. Zijne moeder was ook eene vrome vrouw, en had reeds eer hij geboren werd menig gebed voor hem uitgestort. De geschiedenis van HANNA (1 Sam. 1) was haar lief geworden, en zij had haar kind, zoodra zij hope had op zijn bezit, Gode toegewijd. Hetzelfde jaar, waarin de negenjarige oorlog tusschen *Engeland* en *Amerika* eindigde, het jaar 1783 was zijn geboortejaar. Als knaap was hij ernstig en stil. Zijn vader onderwees hem zelf; maar al zijne liefde kon het hart van het kind niet voor hem openen. Het jaar 1798 kenmerkte zich in zijn vaderland door eene groote opwekking, waarin velen deelden. Dit viel hem echter niet te beurt. Wanneer hij zulken ontmoette, die bij levendig geloof hunne blijdschap over hunne begenadiging uitdrukten, zoo maakte hem dit zelfs des te somberder, en zijne droefgeestigheid nam gedurig toe. Zijne ouders wilden

hem voor den landbouw opleiden, en bestelden hem daartoe op eene landhoeve in hunne nabijheid. In het jaar 1801 gaf hij echter zijn verlangen te kennen om zich op de hoogeschool te *Litschfield* voor een' wetenschappelijken werkring, welke wist hij zelf nog niet, voor te bereiden. Vooraf vertoefde hij nog eenigen tijd in het ouderlijke huis. Toen hij nu zijne moeder zou vaarwel zeggen, barstte hij op eenmaal los in de bange klagt: „Ach! dat ik nooit geboren ware! Het leven valt mij zwaar en bang!” Bevend antwoordde hem zijne moeder: „Mijn zoon! gij zijt nu eenmaal geboren; in eeuwigheid kunt gij uw leven niet afwerpen, en ook de eeuwige verantwoording van uw leven kunt gij niet ontgaan.” Dat woord ging hem als een zwaard door de ziel. Liefderijk vermaande hem zijne moeder, het mogt hem toch ernstig om de kennis van zich zelve en de kennis van den Heiland te doen zijn. De zoon antwoordde: „Moeder! diep heb ik in mijn hart ingezien; het is vol van zonde.” Nu wierp hij den reiszak op den rug, verliet het ouderlijke huis, en stapte naar *Litschfield*. Maar de gebeden zijner moeder vergezelden hem, en hielden hem vast, als met eene onzichtbare hand, dat hij niet in den afgrond van vertwijfeling nederstortte. God verhoorde die gebeden, en midden op den weg moest hij

eene eenzame plek zoeken in het digte geboomte, en daar stortte hij zijn hart uit voor God. Daar bekende hij voor zijn' Vader in den hemel al zijne zonden, en vroeg met al de kracht zijner ziel om genade. Nu ging er licht op in zijn binnenste, en hij leerde aan begenadiging gelooven, en allengs kwam de vrede Gods door het geloof in den Heer wonen in zijn hart. Wel dra wist hij nu, waarvoor hij zich aan de hoogeschool zou bereiden, en groot was de vreugd zijner moeder, toen zij hoorde, dat hij rust gevonden had voor zijne ziel. In het jaar 1806 begaf hij zich naar het godgeleerde seminarie te *Massachusetts*, en later naar die van *New-haven* en *Andover*, tot hij in 1810 zijne studie voltooid had. Zien wij hoe hij zich had toebereid.

Vroeger reeds had hij op de vraag van zijn' vader, welken werkring hij kiezen zou, eens geantwoord, dat hij zich geen werk wist te denken, waarin hij gelukkiger zou zijn, dan wanneer hij den armen heidenen het evangelie mogt verkondigen. Zou dat gebeuren, dan moest gedurende zijne studiejaren die lust bij hem aangroeijen, en zoo ging het hem. Reeds aan de hoogeschool kende hij geen hooger genoegen dan zielen te winnen, en terwijl anderen velerlei zingenot najoegen, was het zijne vreugd een' zondaar te bekeeren van de dwaling zijns wegs.

Dat den heidenen het evangelie verkondigd wierd, en ook hij hun de blijde boodschap brengen mogt, dat werd de hoogste zijner wenschen. En hij stond niet alleen. Onderscheidene gelijkgezinde jongelingen deelden met hem dien wensch. Hij was echter hun voorganger. Eens voerde hij hen naar een stil, afgelegen oord in het bosch, en daar bragten zij drie dagen te zamen in gebeden en gesprekken door. MILLS deelde hun het vurige verlangen zijner ziele mede, en genoot de vreugd van ook in hunne harten die heilige liefde te ontsteken, die tot elke opoffering bereid is. Die plek was van dien tijd af voor de kleine schaar een Bethel. Daar verzamelden zij zich en sterkten zich door hunnen stillen omgang met God voor hunne studiën en voor het werk hunnes levens. Daar in die eenzaamheid des wouds ontwikkelden zich de eerste kiemen van het groote zendelinggenootschap, dat later onder den naam van het *Amerikaansch genootschap voor buitenlandsche zendingen* optrad. Voor de andere studenten bleef hun verbond een geheim; want de zaadkorrel ontwikkelt zich het best in het verborgene.

Terwijl MILLS zich te *Andover* bevond verloor hij zijne vrome moeder, aan welke hij door de teederste liefde gehecht was. Hierbij kunnen wij een' blik in het hart des jongelings werpen,

en zullen dan wel bidden, als God ons kinderen gaf, dat zij eens na onzen dood ook alzoo van ons getuigen mogen als hij over haar schreef aan een' vriend. „Zij woont nu daar,” schreef hij, „waar zij vrij is van zonde en „dood. Ik mogt haar de oogen niet sluiten; „toen ik aankwam was zij reeds ingeslapen; „maar op haar graf heb ik uitgeweend. Ik kon „het niet betreuren, dat zij tot den Heer was „gegaan; maar dat ik hare waarschuwendende stem „niet meer zou hooren, en aan haar vroom „gebed geen deel meer zou nemen, dat perste „mij tranen af. Mijn' vader vond ik door zijne „smart diep bewogen, maar moedig in het ver- „trouwen, dat zijn Heer tot den laatsten stond „hem niet verlaten zou.”

Intusschen liet de kleine vriendenkring het niet bij stille beraadslaging. De liefde voor de zending'szaak ontwaakte onder de studenten meer en meer, en eenige der wakkerste hoogleraren lieten zich tot deelneming opwekken. Er was in *Amerika* tot dien tijd toe nog weinig voor de zending gedaan. In eenige provinciën waren zending's-vereenigingen; maar de gezamenlijke werkzaamheid ontbrak. Daarenboven was men alleen op de bekeering der heidensche *Indianen* in de nabijheid bedacht. MILLS en zijne vrienden spraken en ijverden voor een groot Ameri-

kaansch genootschap, dat dan ook evangelieboden naar andere heidensche landen zou uitzenden. Tegen dat laatste verhieven zich in *Amerika*, even als bij ons, vele stemmen. Er waren nog in hunne nabijheid zoo vele ongedoopten. Had men deze toegebracht, dan eerst mogt men aan andere landen denken. MILLS voerde deze tegenstanders te gemoet: „Er is lang genoeg uit-
 „gesteld. De zendeling treedt op onder de
 „Heidenen. Hij zegt hun, dat hij een bode is
 „des Verlossers, van den zoon van God, die
 „zijn bloed heeft laten vergieten tot verzoening
 „hunner zonden, en zijne dienaren bevolen heeft
 „die blijde tijding aan alle menschen bekend te
 „maken. Nu vragen de Heidenen natuurlijk:
 „Wanneer is die Verlosser gestorven?” en dan
 „moet de Zendeling antwoorden: „Voor 1800
 „jaren.” — „Wanneer heeft Hij zijne dienaren
 „bevolen die blijde boodschap aan alle schepse-
 „len te prediken?” „Veertig dagen na zijn’
 „kruisdood.” — „Wel, dat is vreemd,” moet
 „dan de Heiden zeggen, „wanneer gij Christe-
 „nen dat alles reeds zoo lang hebt geweten,
 „en in ernst hebt geloofd, dat wij onwe-
 „tende Heidenen verloren gaan, tenzij wij in
 „Christus gelooven, dat gij dan het grootste
 „deel der wereld zoo vele eeuwen lang kondt
 „zien verloren gaan. Waarom kwaamt gij niet

„eerder om ons den weg te wijzen, langs
 „welken wij zalig kunnen worden?” Als nu
 „dat 18 (achttien eeuwen) ons reeds rood maakt
 „van schaamte, zullen wij er dan 19 van laten
 „worden?”

In het jaar 1810 werd er te *Bradford* eene Synode van de gansche Presbyteriaansche kerk in *Amerika* gehouden. Onder de vele verzoekschriften, die bij de vergadering inkwamen, was er een van den navolgenden inhoud: „De on-
 „dergeteekenden, studenten aan het theologische
 „Seminarie, wagen het de aandacht der eerwaar-
 „dige vaders op de synode te *Bradford* op de
 „volgende zaken te vestigen. Zij gevoelen zich
 „gedrongen die vergadering mede te deelen, dat
 „zij zich verplicht rekenen aan het zendingswerk
 „in de Heidenwereld persoonlijk deel te nemen.
 „Zij meenen te mogen zeggen, dat zij die gewigtige
 „zaak, onder aanhoudend en ernstig gebed, rij-
 „pelijk overwogen hebben. Noch de gunstige
 „omstandigheden, die de zwaarte van dat werk
 „verligten, noch de groote zwarigheden, die er
 „aan verbonden zijn, zijn hun onbekend geble-
 „ven. Met bedachtzaam overleg hebben zij beslo-
 „ten den ganschen tijd huns levens aan dit werk
 „te wijden, zoodra het bestuur van God hun
 „daartoe den weg zal banen. Zij nemen de vrij-
 „heid den vaderlijken raad der eerwaardige ver-

„gadering in te roepen, of zij het deelnemen
 „aan het zendingswerk als een dweepachtig en
 „onuitvoerbaar plan zullen opgeven, dan of zij,
 „wanneer dat plan wordt goedgekeurd, hunne
 „aandacht op het oostelijk deel der wereld (*Azië*
 „en *Afrika*) of het westelijke (*Amerika*) zullen
 „vestigen; en verder, of zij bij hunne onderne-
 „ming op de bescherming en ondersteuning van
 „een zendelinggenootschap in hun vaderland mo-
 „gen hopen, dan of zij zich aan de leiding van
 „een Europeesch genootschap zullen overgeven.”

Wie waren de onderteekenaars? Vier studenten.
 De eerste was ADONIRAM JUDSON, de man, dien
 velen onzer kennen, die in het vorige jaar in
 de ruste ging, nadat hij van het jaar 1813 af
 met den grootsten zegen in *Birma* had gearbeid.
 De tweede en derde waren SAMUEL NOTT en
 SAMUEL NEWELL, die beiden in *Indië* hun arbeids-
 veld gevonden hebben, en de vierde was onze
 SAMUEL MILLS.

De Synode gaf ten antwoord, dat de verplig-
 ting der Christelijke kerk tot het zendingswerk
 onwedersprekelijk was. Zij wilde aan de jeug-
 dige mannen, die hunne gedachten met zoo veel
 bescheidenheid hadden meêgedeeld, hun voor-
 nemen niet ontraden, maar veeleer het heilige
 vuur in hun binnenste onderhouden. Ja, de
 Synode sloeg zelve handen aan het werk. Zij

benoemde eene Commissie, die beraadslagen zoude, hoe het evangelie op de doelmatigste wijze in de heidenlanden kon worden uitgebreid. Dat werd het eerste begin van het *Amerikaansche genootschap voor buitenlandsche zendingen*, dat nu reeds zijne magtige armen over een groot deel der aarde uitstrekt, en arbeidt in *Oost-Indië*, *West-Indië*, *Australië*, *Zuid- en West-Afrika* en *Amerika*. Volgens het laatste jaarverslag heeft dat genootschap thans *twee honderd zes en vijftig* zendelingen in zijne dienst, en God heeft het in het laatste jaar gezegend met eene ontvangst van *f 1,389,000*.

Is SAMUEL MILLS u lief geworden, zoodat gij wel meer van hem hooren wildet? Misschien zal daartoe later gelegenheid zijn. Thans doen wij u opmerken, wat één jongeling, onder Gods zegen, kan tot stand brengen. En waartoe die opmerking? Opdat wij moedig de hand aan het werk slaan, en ijverig volharden, waar het de eer van God en het heil der zielen geldt, al is onze kracht ook klein. Kunt gij maar weinig doen voor de zaak der zending, en verlangt gij echter vurig, dat de eenige naam, waardoor wij zalig worden, door velen ook in het heidenland met u beleden worde, doe dat weinige, wat gij kunt, met al uwe magt, bedenkende, als het den Heer behaagt, dat Hij ook door uwe kleine

kracht iets groots kan uitwerken. Zoudt gij gaarne in uwe stad, in uw dorp, in uwen kring eenige in uw oog zeer gewenschte inrigting in het leven zien treden, eenige belangrijke poging zien aangevangen, maar ontbreekt het u aan magt, aan invloed of beleid, doe als MILLS, en wek er anderen bescheidenlijk toe op. Staat gij in uw huisgezin als zwakke vrouw tegenover den gezagvoerenden man, zoodat gij er den toon niet kunt geven, acht het daarom niet onmogelijk, dat die Heer, wien gij de eerste plaats wilt geven in uw hart, ook heersche in uw huis, zoodat allen er eens de knie voor Hem buigen. Spreek uwe overtuiging zachtmoedig, maar ook vrijmoedig uit, en toon door uwe daden, dat het u eer is en zaligheid Hem toe te behooren. En vooral, doe als MILLS, en zoek de eenzaamheid, en beveel uw belang aan God, en vraag Hem, dat Hij den moed des geloofs en den ijver der liefde u geve, dat Hij kracht en klem geve aan uw woord, en de harten neige en buige, en stel Hem zijne eigene zaak in handen, dat Hij ze uitvoere door u of door anderen. Hij zal doen naar het woord zijns Zoons: *Al wat gij den Vader bidden zult in mijnen naam, dat zal Hij u geven* (Joh. xvi: 23).
